



NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

↳ Dioniz - Igram do zelenog UAOS 2015

↳ [SLUK 2015](#)

↳ Nagrade SLUK-a

↳ [Tretinjak I. Vrijeme je za promjene](#)

↳ Studentske izložbe UAOS 2015

↳ 48. PIF, Zagreb

↳ Muzički biennale Zagreb

↳ Festival hrvatske tamburaške glazbe Osijek 2015

ESEJI

MEĐUNARODNA SURADNJA

IZDAVAČKA DJELATNOST

ERASMUS

ZBORNICI

Igor Tretinjak

Umjetnička akademija u Osijeku

itretinjak@uaos.hr

25. SUSRET LUTKARA I LUTKARSKIH KAZALIŠTA HRVATSKE, OSIJEK, 1. - 3. LIPNJA, 2015.

Vrijeme je za promjene

Nadovežemo li se na početnu tezu, recimo da je i ovogodišnji Susret lutkara i lutkarskih središta Hrvatske podcrtao loše strane koncepta u kojemu pet gradskih lutkarskih kazališta - zagrebačko, riječko, splitsko, zadarsko i osječko - ima osiguran ulazak u natjecateljski dio festivala. Naime, pokazalo se da kvaliteta predstava nema nikakve veze s budžetom kazališta u kojoj je nastala.



Pri kvalitativnom dnu ovogodišnjeg programa tako se našla predstava **Božićna priča**

kazališta s ponajvećim budžetom i ansamblom - **Zagrebačkog kazališta lutaka**. Koliko ZKL uzima zdravo za gotovo gostovanje na SLUK-u pokazuje i potpuna neprilagođenost terminu održavanja festivala. U trenutku kad proljeće priziva ljeto, glumci ZKL-a publici su ispričali Dickensovu *Božićnu priču*, na naklonu nakon pjesme čestitkom prizvavši zimске dane. Sama predstava, u režiji Zorana Mužića, nije ponudila nikakav odmak od uobičajene ZKL-ove estetike zastale i zaspale u nekim davnim danima. Na sličnom kvalitativnom stupnju bila je predstava *Knjiga o džungli*, još jednog umornog velikana lutkarstva - **Kazališta lutaka Zadar**. Predstava nam je, u režiji Dražena Ferenčine i vizualnom oblikovanju Mojmira Mihatova, ponudila dramaturški, vizualni i auditivni kič, buku i viku (na matricu) bez redateljskih i lutkarskih iznenađenja.

Znatno bolji posao Ferenčina i KL Zadar napravili su na redateljevom "domaćem terenu" - u **kazalištu Virovitica**. *Hamletova istina*, Ane Prolić (Hamletom se bavila i u drami *Slučaj Hamlet*, za koju je nagrađena Marinom Držićem), nastala u koprodukciji Virovitice i Zadra te pod Ferenčininom palicom, zanimljiva je, duhovita i pitka verzija Hamleta za sve starije od 10 godina. S obzirom na publiku kojoj se obraća, u prvom planu predstave našli su se pubertetski problemi mlađahnog Hamleta te predstava nije završila u krvi do koljena, već se kulminacija odvila u Mišolovci. Osim zgodno "pomlađenog" ključa čitanja, u predstavi je odlično iskorištena efektna pomična scenografija Lea Vukelića. Također, uspješno su spojeni glumci, maske i lutke (koje su, očekivano, Madale Mišolovkom), među kojima se posebno istaknuo odličak Igor Golub.

Ususret 400-oj godišnjici smrti Williama Shakespearea, SLUK nam je ponudio još jedno njegovo djelo lutkom ispričano. Riječ je o **Romeu i Giulijeti** u koprodukciji **HNK Varaždin** i **Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića u Osijeku**. Predstavu je režirao Dubravko Torjanac, a izvele, ni više ni manje, nego marionete. Rijetke gošće hrvatskih kazališta uvijek su dobrodošle, no što zbog nedovoljne prakse, što zbog pomalo nezgrapnih lutaka Ivana Duića, zadavale su poprilične muke glumcima, dok pohvalu za animaciju zaslužuje Edi Čelić. Problem predstave je i činjenica da su lutke iskorištene tak kao metafora, a na sceni su funkcionirale uglavnom kao zamjena za ljudske glumce. Zbog toga smo ostali podvojenih osjećaja - drago nam je da smo imali čast vidjeti marionete u akciji, no u isto smo vrijeme razočarani njihovim korištenjem.



Deveta ovčica, DJK Osijek. Foto: Arhiva DJK Osijek

Iako u prethodnom, vrlo ambicioznom projektu, nije uspjelo dohvatiti kvalitativne razine na koje je s pravom ciljalo, **Dječje kazalište u Osijeku** ipak je osvojilo SLUK i to najboljom lutkarskom predstavom posljednjih godina - **Devetom ovčicom**, u režiji Ljudmile Fedorove. Predstava koja je osvojila Assitejev festival, Mali Marulić, pridodavši im nekoliko nagrada na PIF-u, sasvim je zasluženog proglašena najboljom predstavom 25. SLUK-a. Temu nezaobilaznu u svakom dječjem životu - pripremu za prvi dan škole - predstava je djeci ispričala na njima blizak, razumljiv i vrlo dopadljiv način, ne ostavivši na cjedilu niti odrasle gledatelje. Jedan od ključa uspjeha predstave, uz čistu i lutkarski razigranu režiju, bila je odlična i vrlo uigrana glumačka ekipa koju čine Lidija Kraljić Zavišić, Inga Šarić, Edi Čelić i posebno nadahnuti Ivica Lučić.

Dok je Dječje kazalište u Osijeku za lutkarskom redateljicom potegnulo do Rusije, **Gradsko kazalište lutaka Split** je skoknulo do susjedstva i angažiralo slovensku lutkaricu Jelenu Sitar. Iako smo od spoja velike poznavateljice lutkarstva i vrlo dobrog splitskog ansambla očekivali puno, nažalost *Mišja priča* nije ispunila sva naša očekivanja. Predstavi zgodne ideje i priče nedostaje upravo ono što smo očekivali od Sitar - razigranije igranje lutkom i lutkastija, možda pomalo i luckastija, rješenja. Nažalost, dramaturška i scenska iznenađenja su izostala, a predstava se nije izdigla iz početne simpatične priče i ideje.

Poput *Mišje priče* i **Trsatski zmaj** Gradskog kazališta lutaka Rijeka pomalo nas je ostavio razočaranima. Priču o Rijeci kroz legendu o trsatskom zmaju riječki lutkari, predvođeni autorskim i redateljskim duetom David Petrović i Alex Đaković, ispričali su brzim i razigranim ginjolima na stepeničastim paravanima koji su se na sceni pretvorili u sušačko i trsatsko brdo. Odlično i lutkarski zaigrano, dinamično i duhovito početno stvaranje grada, njegovih prepoznatljivih zgrada i prostora, kao i društvenih odnosa i političkih igrica, postavilo je izuzetno visoka očekivanja u naše gledateljske i kritičke oči koje su na koncu, s pojavom Zmaja i raspadom priče, ostale gladne u želji za nastavkom dostojnim početne zabave.

I dok su naši kritički apetiti u nekim dijelovima festivala muku mučili s glađu, čakovečki **Pinkleci** nisu ostali gladni na svojoj predstavi *Šegrt Hlapić kako bi ga igrala Kazališna družina Pinklec*, u režiji Romana Bogdana. Dapače, usred predstave su odlučili prizalogajiti, no dok se taj galebac u prethodnoj izvedbi koju smo gledali (na Assitejevom festivalu) razvukao, razbivši igru, ovdje je bio sveden na pristojnu mjeru. Punih želuca, Pinkleci su nam ponudili punokrvnu pinklec-predstavu sa svim njihovim vrlinama i pokojom manom. Kao vrline moramo spomenuti prepoznatljivu grupnu igru i visoku glumačku energiju te zaigranost Pinkleca, njihovu scensku duhovitost, simpatičnost i neposrednost, dok bismo u mane stavili (brojne) dramaturške rupe i problem koji muči i *Trsatskog zmaja* - razvodnjavanje predstave prema kraju. Dotaknemo li se same animacije, nedosljednost u animiranju čeških marioneta promatramo kao svjesno odabranu konvenciju na tragu sajamskih predstava koja je dosljedno provedena.

Silna glumačka energija i igra bez kalkulacija i predaha odlike su i **Vanzemaljaca iz Zorinog doma Karlovac**, ujedno bivših osječkih đaka Peđe Gvozdića, Giulia Settima i Vanje Gvozdića. I dok su nas igra i priča u furioznom ritmu omotala sa svih strana, lakoćom privukavši dječju pažnju, pažljivije i distanciranije oko uočilo je ponešto viškova i nagomilanosti, odnosno nedostatak vanjskog, redateljskog oka koje bi pronašlo dobru mjeru u silnoj količini ideja što izvire iz glumačke ekipe.

Izostanak redatelja s *Vanzemaljaca* dijeli **Ronilac bisera, Lutkarske organizacije koju fakat trebamo (LOFT) i Dječjeg kazališta Dubrava**, a režiju potpisuju izvođačice Morana Dolenc i Sanja Milardović. No za razliku od karlovačke predstave, *Ronilac* je od početka do kraja izbrušen poput pravog bisera. Ta odlično ispričana priča o ljubavi koja ne poznaje granice niti daljine, osvaja toplinom, sugestivnošću i diskretnim, a finim humorom te spada u sam vrh ovogodišnjeg SLUK-a.

Izvan konkurencije imali smo prilike pogledati predstave gostiju iz Mostara i Vukovara, dvije predstave Umjetničke akademije u Osijeku i vrlo zanimljiv nastup Slovenca Petera Kusa koji se predstavio vrlo zanimljivom interaktivnom izložbom i performansom. U njima je oživio uporabne predmete, pretvorivši ih u glazbala kojima je osvojio sva dječja osjetila, od vizualnog i auditivnog do taktilnog i olfaktivnog, servirajući im domišljate "zvučne menije".

Lutkarsko kazalište Mostar predstavio se svojom verzijom poznate bugarske lutkarske predstave **Zmaj i princeze** u režiji **Kyriakosa Argyropoulosa i Stanislava Staneva**. U predstavi je bilo dovoljno glumačke energije i simpatičnosti, no nedovoljno igrivosti i improvizacije, po kojoj je inače prepoznatljiva. Također pomalo je upala u zamku varljive strukture ponavljanja, ne uspjevši ga u dovoljnoj mjeri razigrati i izmijeniti te se završna priča, kojom se trebalo poentirati, pokazala suviškom.



Ti loviš, Hrvatski dom Vukovar. Foto: Arhiva DJK Osijek

Predstava **Ti loviš, Hrvatskog doma Vukovar**, bila je zato simpatični šećer na kraju festivala, odnosno mala lutkarska poslastica za najmanje. Toplu i jednostavnu priču izvođači Selma Mehić, Nenad Pavlović i Ivona Kundert prikazali su publici bez puno filozofije, na fin, sugestivan te djeci prilagođen i razumljiv način.

Umjetnička akademija u Osijeku predstavila se dvjema odličnim predstavama u, nažalost, i dalje tek off programu. Prva predstava **U potrazi za dijamantom suzom**, završni je rad Vanje Jovanovića i Ivana Pokupića iz predmeta Lutkarstvo na preddiplomskom studiju. Taj pravi mali prošlogodišnji hit ne samo da je zadržao svježinu, već je, zahvaljujući kontinuiranom igranju, dobio na uigranosti i sigurnosti, izgubivši tek ponešto na energiji. Druga predstava, **Duga**, diplomski rad studenata UAOS u režiji **Tamare Kučinović**, na vrlo efektan i uspješan način smjestila je Šimunovićevu novelu na kamen i u kamen te je ambijentalnom ljepotom i zavodljivošću i koncentriranom emocijom poprilično zatekla puno gledalište Barutane.

Umjesto zaključnog žaljenja zbog i dalje prilično niske kvalitativne razine hrvatskog lutkarstva koje uglavnom tapka na mjestu, tekst o 25. SLUK-u završavamo tim novim, svježim, hrabrim, snažnim i zavodljivim lutkarskim vjetrovima koji pušu s Umjetničke akademije u Osijeku i koji će, nadamo se, u skoro vrijeme promijeniti krnu i drvu sliku hrvatskog lutkarstva.